

**2019-
2023**

Kommunedelplan for fysisk aktivitet og friluftsliv

Utarbeidet av folkehelsekoordinator og
ressursgruppe for folkehelse

Vedtatt av Gildeskål kommunestyre
15.12.2020

Innhold

Forord	2
1.0 Innledning	3
1.1 «Å eg veit meg eit land»	4
1.2 Samfunnsfloker i Gildeskål	5
1.3 Medvirkning	6
2.0 Utviklingstrekk i kommunen	7
3.0 Kommunale strukturer	1
3.1 Resultatvurdering av forrige plan	2
4.0 Nåsituasjonen for Gildeskål kommune	4
4.1 Skoler, barnehager og SFO	7
4.2 Lag og foreninger i Gildeskål	8
4.3 Eksisterende anlegg	11
4.4 Planlagte anlegg	14
4.5 Nedlagte og ikke realiserte anlegg	14
4.6 Mennesker med behov for særskilt tilrettelegging	15
4.7 Friluftsliv og naturopplevelser	16
4.8 Frivillig sektor	17
5.0 Handlingsprogram for tiltak og planlagt gjennomføring	18
5.2 Prioritert handlingsprogram	19
5.3 Langtidsplan	21
6.0 Finansiering	23
6.1 Offentlige tilskuddsordninger	23
6.2 Kommunale tilskuddsordninger	23
6.3 Egenfinansiering	23
Vedlegg 1: Kartutsnitt over anlegg	24

Forord

Kommunedelplanen for fysisk aktivitet og naturopplevelser 2015-2019 er revidert ettersom det er viktig at kommunen har et oppdatert planverktøy som gjenspeiler nåtidens situasjon og fremtidens behov. Rådmannen mente det var hensiktsmessig at planen endret navn til kommunedelplanen for fysisk aktivitet og friluftsliv for å styrke de satsinger og utviklinger kommunen har på anlegg som fremmer lavterskel egenaktivitet, hvor nærmiljøanlegg for fysisk aktivitet og friluftsliv står sterkt. Kommunedelplanen har flere viktige funksjoner og gir både grunnlag for å søke om spillemidler til idrettsanlegg, nærmiljøanlegg og anlegg til friluftsformål.

Gildeskål kommune skal bidra til et samfunn som fremmer gode levevilkår gjennom kontinuerlig og langsiktig folkehelsearbeid. Kommunedelplan for fysisk aktivitet og friluftsliv er et ledd i å fremme befolkningens helse og trivsel gjennom gode sosiale- og miljømessige forhold. Alle har et ansvar om å ta vare på egen helse, men kommunen skal tilrettelegge for at det skal være enklere å ta gode valg som forebygger helsen og styrker individenes livskvalitet. Fysisk aktivitet og bevegelse, spesielt i naturen, er svært helsefremmende. En aktiv livsstil bidrar til en rekke dokumenterte helseeffekter, både fysisk, psykisk og sosialt. Det forebygger livsstilssykdommer og kan være sosialt stimulerende.

I denne planen legges det vekt på egeninitiert og lavterskel aktivitet, ettersom helsefremmende og sosiale møteplasser bidrar til å bedre innbyggernes helsetilstand og redusere avdekkede risikofaktorer. Den reviderte planen legger således opp til en bred satsing på fysisk aktivitet ut i fra behov som er kartlagt etter dialog og tilbakemeldinger fra utøvere, tilretteleggere, anleggseiere og innbyggere generelt.

Gildeskål kommune ønsker å fremstå som en fremoverlent kommune som satser på folkehelse og at ulike tiltak i planen sees i sammenheng. Trivselsskapende arbeid gjennom sosiale arenaer og fysisk aktivitet i alle aldre er noe som er i fokus i tiden fremover i alle tjenesteområder.

Gildeskål, 31.oktober 2019

Ressursgruppe for folkehelse

Birgitte Kalvatn	Heidi Bakke	Jørn Iversen	Bente Øvereng
Folkehelsekoordinator	Kulturkonsulent	Miljøterapeut	Skolefaglig rådgiver
Elin Arntzen	Sindre Helstad	Vivian Birkeland	
Helse og omsorg	Idrettsrådet	Arealplanlegger	

1.0 Innledning

Kommunedelplanen for fysisk aktivitet og friluftsliv er et politisk styringsdokument i arbeidet om å oppnå målsettingene kommunen har når det gjelder anlegg og aktiviteter og utvikle et bredt tilbud innenfor idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv i Gildeskål kommune.

Gjennom kommunens folkehelsearbeid fokuseres det tilgjengelighet av og tilrettelegging for aktivitetsarenaer, idrettsanlegg og aktivitetstilbud uavhengig av alder og funksjonsevne, som er en prioritert del av kommunens helsefremmende og -forebyggende arbeid.

Kommunedelplanen for fysisk aktivitet og friluftsliv 2019-2023 ønsker å synliggjøre sammenhengen mellom fysisk aktivitet og friluftsliv som:

- Rekreasjon, helsefremmende og forebyggende tiltak
- Sosiale og trivselsskapende elementer
- Næringspolitiske faktorer

Planen skal synliggjøre en helhetstenking ved å vise at små tiltak på flere områder har store langsiktige effekter på andre områder. Dette medfører at planen inneholder tiltak av et mangfoldig av karakterer, finansiert på ulike måter og med flere forskjellige ansvarlige.

Gildeskål kommune har som mål å nå ut til flest mulig av innbyggere gjennom sin satsing på idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv. Kommunen har flere aktive lag og foreninger som bruker vår storslåtte natur blant hav og fjell til ulike fritids- og idrettsaktiviteter. Man ser en økende interesse i å ta nærmiljøet og naturen i mer aktivt bruk og dette ønsker kommunen å legge til rette for. Dette i samråd med viktigheten aktivitet har for fysisk utvikling, trivsel og folkehelse er nødvendige faktorer for kommunens utvikling av gode oppvekstsvilkår.

Anlegg som det søkes spillemidler til må være innarbeidet i en prioritert handlingsliste i en kommuneplan og følge plan- og bygningslovens bestemmelser. Planen kan inngå i et annet av kommunens plandokumenter eller være selvstendig. Det sentrale er at anlegg og andre tiltak skal være innarbeidet i en strukturert plan for området – derav kommunedelplan for fysisk aktivitet og friluftsliv.

Spillemidler er Statens viktigste virkemiddel for å øke innbyggernes aktivitet. Deler av overskuddet av tippemidlene; spillemidlene, fordeles omtrent 50/50 til aktivitet og anlegg. Spillemidlene omfatter ikke sikring av friluftsområder eller turparkering. Man kan maksimalt søke om inntil 1/3 av totalkostnad i spillemidler. Større anlegg har egne satser.

Kravene fra Kulturdepartementet og Nordland fylkeskommune er førende for hvem og hva som prioriteres i handlingsprogrammet, men behov for opprusting og vedlikehold, samt planlegging og struktur i planlegging vil være utslagsgivende. Dette på grunnlag av detaljerte krav for å oppnå spillemidler. Kommunene fremmer årlig søknader på vegne av idrettsklubber og egen kommune til fylkeskommunen. Disse søknadene prioriteres og fremmes parallelt som del av kommunens handlingsprogram ved årlig budsjettbehandling. For å komme i betraktning av spillemiddeltilskudd, må søknad være forhåndsgodkjent av kommunen eller departementet, samt at anlegget må inngå i gjeldende kommunedelplan idrett og friluftsliv.

1.1 «Å eg veit meg eit land»

Det er et «hav av muligheter» i Gildeskål kommune, som vi ønsker å fremheve til både innbyggere og besøkende. Fra øyriket Fleinvær til Láhko nasjonalpark på Sundsfjordgjeller byr Gildeskål på et stort spekter av opplevelser. Uansett hvor du er i kommunen befinner du deg midt i skjæringspunktet mellom fjorder og høgreiste fjell, strender, frodige daler, grotter og fruktbart land, samt et vell av øyer og holmer.

Gildeskål kommune henter sin inspirasjon fra Elias Blix som viste at det umulige er mulig. Derfor har vi gjort teksten hans til vårt slagord: «Å eg veit meg eit land», fordi det forteller vår stolte historie, om flotte folk i variert natur fra hav til fjell, og spenstige visjoner for framtida. Sammen skal vi være «tøffingen i Salten» og være kjerneverdier her utarbeidet etter dette:

- *Offensiv*
 - o Utvikle kommunens naturlige fortrinn, nyskaping, imøtekommenhet, handlekraft, modig og engasjer, ja-kommune
- *Inkluderende*
 - o Bolyst, godt å bo, raushet og åpenhet, takhøyde, vi bryr oss om-kommune
- *Stolt*
 - o Glad i bygda, fremsnakking, vi-følelse, omdømme-bevissthet, folkehelse gjennom trivsel og glede, den positive kommune
- *Troverdig*
 - o Hegne om innbyggernes behov og drømmer, profesjonell, etterrettelig, tydelig, effektiv, får det gjort-kommune

Kommunen oppsummerer disse verdiene i slagordet «Vi tørr å være nyskapende», som er det man ønsker å signalisere ut til samfunnet.

1.2 Samfunnsfloker i Gildeskål

Gildeskål kommune utarbeidet våren 2019 rapporten «Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer i Gildeskål kommune 2019» vedtatt av kommunestyret 26.06.19 som sak 30/19. Resultatet av denne rapporten og innspill fremkommet under planprosessen, samt erfaringer lagt til grunn for de samfunnsfloker kommunen ser fremover.

De identifiserte problemstillinger må Gildeskål ha som utgangspunkt i det fremtidige arbeidet innenfor fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv. Ikke bare vil det bidra til å løse samfunnsflokene kommunen står ovenfor, men det vil også sikre muligheter for allsidig og mangfoldig bevegelse.

- Sysselsettingsproblematikk
 - o Høy andel aldrende befolkning og nedgang i antall barn i skolen
 - o Spredt befolkning og flere befolkningsrike kretser
- Sosial ulikhet i helse
 - o Økt andel barnefamilier med vedvarende lavinntekt
 - o Stor andel som bor trangt
 - o Høy andel unge uføre og høyt sykefravær
- Overvekt og inaktivitet
 - o Generelt dårlig fritid- og aktivitetstilbud, både egenorganisert og organisert aktivitet, for barn og ungdom
 - o Flere ungdommer som oppgir at de trener, enn de som er med i en fritidsaktivitet
 - o Store ulikheter på aktivitetstilbud for unge, voksne, eldre og personer med funksjonsnedsettelse i de ulike bygdene.
- Mangel på sosiale møteplasser og informasjon om etablerte møteplasser
 - o Universelt utformet aktivitets- og turområder
 - o Få folk til å bruke eksisterende tilbud og på noen steder vanskelig å få engasjerte voksne til stille opp for å gjennomføre aktiviteten
 - o Idretts- og aktivitetsinformasjon internt til egne medlemmer og eksternt til lokalmiljøet har lav kontinuitet
 - o Oversikt over lag og foreninger i Gildeskål er utdatert og mangelfull
- Trygge skoleveier
 - o Utfordringer når det gjelder trafiksikker skolevei. Flere busselever eller elever som blir kjørt som kunne gått/syklet dersom skoleveien var trygg.
 - o Gjennom bedre tilrettelegging av gang og sykkelvei gis flere mulighet til å gå og sykle til jobb og skole
- Trygge og gode oppvekstvilkår
 - o Trivsel i skole og barnehage
 - o Mobbingproblematikk
 - o Manglende tilrettelagt uteområde ved flere skoler og barnehager
 - o Fraværende samarbeid mellom kommunehelsetjeneste, skole og idrett
 - o Ungdommer opplever en mangelfull skolehelsetjeneste
 - o Kontinuitet i sentrale tjenester i kommunen.

Gildeskål kommune ønsker å legge godt til rette for økt fritids- og aktivitetstilbud for innbyggerne og behovet for ansvarlige voksne er et stort for at dette skal realiseres.

1.3 Medvirkning

Gildeskål kommune har som mål å legge godt til rette for levevilkår for alle aldersgrupper med særlig fokus på folkehelsearbeid, spesielt blant barn og unge. Kommunen skal fremstå som en attraktiv kommune å bo i og kjennetegnes ved nærhet til gode og tilrettelagte tjenester med høy kvalitet. For å oppnå en god plan som følger kommunens målsetting og som flest mulig oppfatter som et viktig politisk arbeidsverktøy som fører til resultater, er medvirkning fra berørte og interesserte parter viktig. Herunder lokale organisasjoner, institusjoner, bedrifter, etater og privatpersoner.

Ved forrige revisjon og andre planrevideringer har det blitt det holdt åpne folkemøter for å sikre medvirkning. Folkemøtene har variert til dårlig oppslutning og ved årets revisjon har vi valgt å sende planen på høring til aktuelle lokale og regionale parter som vi vet ønsker å gi innspill til planen, flere har vi tatt kontakt med i etterkant av høringsfristen for å sikre at befolkningens stemme fullt ut ble hørt. Vi har hatt dialog med lokale idrettslag og lokalutvalg, som vi mener er gode talerør for hva befolkningen ønsker på sitt tettsted.

Vi har gitt alle muligheten til å komme med innspill, men det er ikke alle som har grepet denne sjansen. Ulempen ved dette er at ikke alle tettsteder har like høy grad av medvirkning i denne planen.

«Ingenting om dere, uten dere»

2.0 Utviklingstrekk i kommunen

Idrett og fysisk aktivitet er det området som engasjerer flest mennesker i fritiden. Det krever aktiv samfunnsplanlegging for å ivareta disse interessene i arealforvaltningen, og for å få til en fornuftig tilrettelegging og organisering av de ulike aktivitetene.

Gildeskål kommunes kommuneplan – samfunnsdel, tar for seg mål og strategier fra 2015-2027. I denne planen fremkommer det flere overordnede mål og strategier som kan være aktuelle i denne sammenheng.

Målet om flere innbyggere fører til at et sterkt ønske om å utvikle fritids- og aktivitetstilbud, kulturarenaer og kulturtilbud i alle tettsteder. Målet om trivsel og bolyst fører til en større strategisk satsing:

- Fortsatt sterk satsing på å være en attraktiv fritidskommune.
 - o Herunder er det viktig å se på alle innbyggere, fast- og fritidsboende, som ressurser
- Utvikle stadig nye tilbud for å utnytte mulighetene for naturopplevelser i Gildeskål kommune.
 - o Økt satsing på egeninitiert- og organisert aktivitet, økt friluftslivsmuligheter gjennom å informere om og legge til rette for flere turstier som også er universelt utformet.
- Stimulere til aktive lag, forvillige organisasjoner og fritidsbeboere. Stimulere dugnadsånden.
 - o Sikre bedre koordinering av lag og foreninger for økt engasjement og kontinuitet.
- Ta mål av oss for å være en aktiv kulturkommune på en bred front.
 - o Økt fokus på dette gjennom satsingen på sentrumsutviklingsprosjektet og utviklingen av Gildeskål kirkested.

Hver krone investert i friluftsliv, får kommunen igjen på helse og trivsel

Gildeskåls storslåtte natur skal tilrettelegges for alle aldersgrupper og funksjonsevner med gode muligheter for rekreasjon og fysisk aktivitet. Gjennom fysisk tilrettelegging for friluftsliv er det viktig med et fokus både på å ha nok attraktive arealer tilgjengelige og at befolkningen har motivasjon og kunnskap til å kunne ta naturen i bruk. Dette viser viktigheten ved tiltak i kommunal planlegging som ivaretar dette.

Kommunens folkehelsearbeid fokuserer på bolyst hvor trygge og gode levekår er sentralt med et økt fokus rettet mot barn og unge. Nærmiljøarenaer tilknyttet skoler og barnehager hvor uteområder tilrettelegges for og stimulerer til aktivitet vil føre til økt fornøydhet med lokalmiljøet og gi en bedre forutsetning for god helse. Gildeskål kommune er fremoverlent og ønsker å bli kjent for gode kultur- og fritidstilbud for alle innbyggere. Dette gjøres ved økt satsing på sentrumsutvikling på kommunens fire største tettsteder og utvikling av Gildeskål kirkested som et fyrtårn innen reiseliv.

I samarbeidsavtalen om folkehelse mellom Gildeskål kommune og Nordland fylkeskommune satses det på helsefremmende skoler og barnehager, noe Gildeskål kommune ønsker å få sertifisert alle skoler og barnehager som innen 2020. Helsefremmende skoler og barnehager har et økt fokus på sunt og næringsrikt kosthold, minimumskrav om 60 minutter daglig fysisk aktivitet og gode psykososiale miljø.

En god barndom varer hele livet og det er her grunnlaget for god helse legges. Gildeskål kommune ønsker at hver innbygger skal oppleve god livskvalitet. Dette krever en fremming av helse blant våre innbyggere gjennom positiv samfunnsutvikling som tilrettelegger for utvikling av møteplasser og arenaer hvor egeninitiert aktivitet kan oppstå. Ved å satse på forebygging av helse, heller en behandling, er en samfunnsøkonomisk investering. Gildeskål kommune

ønsker å fremstå som den fremste fanebærer for bolyst og gode levekår for at barn skal ønske å flytte tilbake til og etablere seg i kommunen når de blir voksne, men også være en attraktiv kommune å bo i for pendlere eller de som ønsker seg bort fra byen.

Nordmenn er aktive friluftsmennesker og det meste av fritidsaktiviteter foregår utendørs enten på havet, skogen eller i fjellet. I følge en spørreundersøkelse blant innbyggere i Gildeskål kommune gjennomført sommeren 2019, svarte 78 personer på spørsmål om sin deltakelse på ulike fritidsaktiviteter som viser at over halvparten har hatt nytte av friluftslivet det siste året. Tre av fire oppgir at de trener eller mosjonerer minst en gang i uka. Undersøkelsen er ikke representativ for våre innbyggere ettersom mindre enn 5% svarte på denne, men det gir oss en indikasjon på hva innbyggerne bedriver med i sin fritid og en oversikt over hvor mange vi må nå ut til som ikke bedriver ulike fritidsaktiviteter.

Deltakelse i ulike fritidsaktiviteter de siste 12 måneder:

Kortere fotturer i skogen eller på fjellet	84,6%
Kortere skitur i skogen eller på fjellet	39,7%
Vært på bær- eller sopptur	53,8%
Vært på fisketur	53,8%
Vært på joggetur	29,5%
Drevet med styrketrening	48,7%
Drevet med svømming	32%
Trener eller mosjonerer minst en gang i uka	76%

Respondentsammensetning, 78 respondenter:

Kjønn	Alder			
Kvinner	61,1%	16-24 år	4 %	25-44 år 38,7%
Menn	38,9 %	45-66 år	42,7%	66 + år 14,7%

Tabell 1: spørreundersøkelse gjennom Google Spørreskjemaer i juni 2019.

Utviklingstrekk i Norge viser at personer med høy utdanning er mest aktive og at det er et oppsving blant de som bruker tid på jakt, fiske, bær- og soppturer. Det samme gjelder andelen som trener styrke og mosjonerer en gang i uken.

Utviklingstrekk ved deltakelse på ulike fritidsaktiviteter per år		
	2014	2017
Vært på kortere fottur i skogen eller på fjellet	79	78
Vært på kortere skitur i skogen eller på fjellet	39	34
Vært på bær- eller sopptur	34	36
Vært på fisketur	43	42
	2013	2016
Vært på joggetur	40	39
Drevet med sykling eller vært på sykkelstur	45	36
Drevet med styrketrening	39	40
Trener eller mosjonerer minst en gang i uka	82	83

Tabell 2: Deltakelse på ulike fritidsaktiviteter de siste 12 måneder (SSB.no: 09100)

Salten Friluftsråd

Gildeskål kommune er medlem i Salten Friluftsråd. De arbeider for mer og bedre friluftsliv i Salten og arbeider i og for kommunene fra og med Rødøy i Sør og til Hamarøy i nord. Formålet med Salten friluftsråd er å øke forståelsen av friluftslivets betydning, arbeider for bedre friluftskultur og utbredelse av friluftslivet samt å sikre og utvikle regionens friluftsmuligheter. I samråd med Salten friluftsråd er turbuken «På tur i Beiarn, Gildeskål, Meløy og Skjerstad».

TellTur

Friluftsrådets elektroniske turtellessystem TellTur er et samarbeid mellom Salten friluftsråd og Gildeskål kommune, der Salten Friluftsråd betaler for tilgang til systemet til Norgeskart og den årlige brukeravgift. Dette har bidratt til å få flere innbyggere ut på tur, spesielt blant de som tidligere ikke var spesielt glad i dette.

Fjelltrimmen

Årlig arrangeres Fjelltrimmen i Gildeskål, med 13 poster, hvorav minst fem av disse er beregnet for barnefamilier. Alle fjelltrimpostene er merket med skilt i begynnelsen av løypen og løypene er delvis merket mot toppen. Gjennomføres mellom fem-åtte turer er premien et Fjelltrimmen-krus for det gjeldende året turene ble gått.

Turkort

Som en del av prosjektet Utvikling av attraksjoner og opplevelser har Gildeskål kommune i samarbeid med Din kontortjeneste og Gildeskål turlag utarbeidet turkort som gir informasjon om 12 utvalgte fotturer i Gildeskål. Turkortene er satt i stativ og plassert hos Arnøy brygge, Nærbutikken på Sørarnøy, Spar Sandhornøy, Snarkjøp på Sandnes, Nordfjorden mat og bensin, Polar Spot på Kjøpstad, Skaugvoll kro og camping, Matkroken Storvik, Heimsjyen og kommunens servicekontor.

3.0 Kommunale strukturer

Gildeskål kommuneplansystem skal ivareta planverk og planprosesser i kommunen. Kommunedelplanen for fysisk aktivitet og friluftsliv er en del av dette plansystemet.

Handlingsprogrammet i kommunedelplanen for fysisk aktivitet og friluftsliv rullers hvert år i sammenheng med budsjett- og økonomiplanarbeidet.

Kommuneplan – Samfunnsdel 2015-2027 er det tatt med flere strategier om fysisk aktivitet, folkehelse og naturopplevelser, og mye av dette er anvendt til utarbeidelse av denne planen. Herunder at det skal satses på fysisk aktivitet og naturopplevelser for alle aldrer og at kommunen fokuserer spesifikt mot universell tilrettelegging av friluftsområder.

I kommuneplanens arealdel er det avsatt arealer til idrettsanlegg, nærmiljø- og fritidsareal og friluftsområder.

Kommunens økte innsats på folkehelse har de siste årene blitt styrket gjennom etablering av Frisklivssentral, utbedring og merking av stier og fra høsten 2019 det kommunalt treningssenter, Fresksenteret.

I Gildeskål kommune har vi følgende ansvarfordeling for å tydeliggjøre ulike aktører sine roller:

ANSVAR SOMRÅDE	ANSVARLIG	KOMMENTAR
Idrettens rammevilkår, herunder gjelder:	Gildeskål kommune	
- Anlegg for fysisk aktivitet: Gymsaler, nærmiljøanlegg i tilknytning til skoler og barnehager - Svømme- og badeanlegg – herunder svømmeopplæring i skole - Tilrettelegging for aktiviteter rettet mot spesielle målgrupper - Arealplanlegging - Markedsføring og informasjon - Treningssenteret		
- Fremme folkehelse gjennom lokal utvikling og planlegging, forvaltning og tjenesteyting.	Gildeskål kommune	Folkehelsearbeidet skal systematisere arbeid rettet mot å ivareta befolkningens helse og legge til rette for samarbeid med frivillig sektor.
- Ta opp saker på vegne av idretten i kommunen - Kartlegge og planlegge de felles behovene innen idrett - Samarbeide med kommunen og være et rådgivende organ	Idrettsråd	Saker som er av felles interesse for idretten skal tas opp i idrettsrådet, som skal formidle videre til kommunen.

- **Gi aktivitetstilbud og utvikle nye tilbud**
- **Bygge og vedlikeholde anlegg/arenaer**
- **Markedsføre egne aktiviteter**

Lag / Foreninger

Innspill i idrettssaker i kommunen.

Den frivillige sektor er «grunnstammen» i den norske idretten. Lag og foreninger må fortsette å ha et omfattende ansvar for de ulike idrettsanlegg i Gildeskål kommune.

Hver enkelt innbygger er selv ansvarlig for å ta vare på sin egen helse og tilrettelegge for dette gjennom hele livet.

3.1 Resultatvurdering av forrige plan

Eksisterende plan har vært et politisk styringsdokument i forhold til bygging av anlegg og planlegging/gjennomføring av aktivitet. Oppfølging av noen tiltak i handlingsprogrammet har vært vanskelig, trolig grunnet for liten forankring hos ulike samarbeidspartnere.

Planen er en revisjon fra tidligere kommunedelplan som ble revidert i 2015 og har blitt rullert hvert år frem til nå.

Noen av tiltakene under gjennomførte prosjekter/anlegg nevnes for å vise kommunens utvikling selv om de ikke har stått i planene fra tidligere.

Ønskene om nye anlegg er økende, men kostnader og behovsvurderinger tilsier at Gildeskål kommune i første rekke har valgt å ta vare på eksisterende anlegg. Rehabilitering og fornyelse er viktigere enn nyanlegg. Innen flere anlegg etableres er det behov for oppgradering og vedlikehold av eksisterende, noe som da gir de anleggene førsteprioritering.

Gjennomførte prosjekter/anlegg

- Saura folkesti/turløype Nygårdsjøen
- Nærmiljøtiltak med gapahuk på Storgjerdet
- Etablere tursti ved Elias Blix-bauta på Sandhornøy
- Turkort til Sandhornøy og elleve andre fotturer i Gildeskål
- Kommunalt treningssenter, Fresksenteret (ikke i forrige plan, men er etablert utenom)
- Gapahuk v/Storvikskaret (ferdigstilles snart, ikke i forrige plan)

Siden 2014 har Gildeskål kommune rettet fokuset mot utbygging av nærmiljøanlegg for å senke terskelen til hverdagsaktiviteten. Skolene i kommunen har oppgradert uteområdene sine etter tilskudd og man ser muligheten for større utvikling i tiden fremover med et økt fokus på arenaer i nærområdet som i større grad innbyr til egeninitiert aktivitet.

Kommunen bidrar med klipping av gress og ivaretagelse av kommunen sine baneanlegg. Idrettslagene ivaretar lysløyper og ballbinge (Inndyr) gjennom frivillig innsats. Innenfor friluftsliv er satsingen på naturlige turplasser og det gis tilskudd til premiering, poster og ivaretagelse av disse.

Ikke gjennomførte prosjekter/anlegg

- Kunstgressbane på Inndyr
- Kunstgressbane på Sørarnøy
- Lysløype rehabilitering Inndyr
- Nærmiljøanlegg på Inndyr
- Ski/hopp/akebakke på Nygårdsjøen
- Oppgradering av fotballbane på Nygårdsjøen
- Rydding/merking av stier/tuområder i Sørfjorden
- Kveldstrim Sørfjorden
- Ballbinge Nygårdsjøen (er i gang)
- Strandhugg/kajakkplass Sandhornøy

Det legges i budsjett 2020, handlingsdel og økonomiplan for 2020-2023, i tråd med kommuneplanens samfunnsdel 2015-2027, opp til et økt fokus på barn og unges hverdag i kommunen gjennom styrking av bolyst og folkehelse i Gildeskål kommune. Fysisk aktivitet og friluftsliv skal bidra til å styrke befolkningens livskvalitet, øke fokuset på naturen og naturlige ressurser og i tillegg bidra til å styrke kommunens posisjon som en positiv og fremoverlent kommune.

4.0 Nåsituasjonen for Gildeskål kommune

Gildeskål kommune ønsker å stoppe og snu fraflyttingsproblematikken og styrke bolysten gjennom en målsetting om å øke andel innbyggere til 2250 innen 2027 med en relativt større andel barnefamilier og yrkesaktive (20-66 år). Per 09.08.2019 var innbyggertallet på 1962 mennesker. Dette gjøres gjennom å skape et samfunn som er trygt å bokse opp i og godt å bli gammel i, som kjennetegnes ved nærhet til gode og tilrettelagte tjenester med høy kvalitet, og med skoler og barnehager som er blant de tre beste i Saltenregionen.

Strategiene for å nå dette er blant annet:

- Legge til rette for god integrering av alle nye innbyggere i Gildeskålsamfunnet
- Kontinuerlig fokus på trivsel, samhold og forebygging av mobbing.
- Arbeide for å styrke identitetsfølelse og stolthet blant elever, ansatte og foresatte for sin skole/barnehage.
- Sikre de beste oppvekstvilkår for unge i kommunen.
- Kontinuerlig tilpasse og forbedre kommunale service- og tjenestetilbud.
- Etablere gang- og sykkelveier i alle tettsteder for å øke trafiksikkerheten.
- Arbeide for å skape et bedre og tryggere oppvekstmiljø for våre barn

Videre legges det opp til tett dialog på tvers av generasjoner og kulturer for at innbyggernes stemme skal tas til etterretning til den videre samfunnsutviklingen. Det er viktig at barn og unges stemmer høres når nærmiljø- og fritidsanlegg planlegges og gjennomføres. Ingenting om dem, uten dem, er noe kommunen må etterstrebe. Et godt eksempel på dette er voksne som mener at barn og unge i kommunen trenger ballbinger som en arena å møtes på. Forskning viser at bare 4 % av Norges innbyggerne bruker ballbinger og innenfor de prosentene gjelder flest menn over 20 år.

Planlegging og utbygging av nærmiljø- og fritidsanlegg må ta høyde for å legges på steder hvor det er naturlig at det kan blomstre opp flere aktiviteter rundt i etterkant. Fremtidens anlegg legger i høy grad til rette for egeninitiert aktivitet og det bør være fokuset i Gildeskål kommunes videre samfunnsutvikling. Det er satt i gang en del prosjekter og planer i Gildeskål kommune for utviklingsarbeid, Sentrumsutviklingsprosjekt og utvikling av Gildeskål kirkested. I tillegg har kommunen fått

Gildeskål kommune har folkebad, deler ut kulturmidler til fysisk aktivitet, og gir tilskudd til idrettsaktiviteter. I tillegg bidrar de på følgende måter:

Helse og omsorg	Helsefremmende tjenester: frisklivssentral, fysioterapi, miljøterapi, helsestasjon, rus og psykisk helse, hjemmehjelp
Teknisk	Anleggsteknisk rådgiving, storviltjakt, miljøvern og arealplanlegging og driftsansvar for kommunale idrettsanlegg
Oppvekst og kultur	Har tillagt ansvar for friluftsliv, ansvar for oppfølging av lag og foreninger, koordinering av informasjon og tilskudd til aktiviteter og prosjekter
Rådmannens stab	Folkehelsekoordinator

Aktiviteter for voksne og eldre i kommunen per dags dato

Hvor	Hva
Nygårdsjøen eldresenter	- Ingen aktivitet unntatt besøk av dagsenter som har tilbud til to beboere. Varierende aktivitet ut fra ønsker. Sommer tilbud om aktivitet fra ungdom i arbeid. - Helselaget har hatt tilbud om trim/lesing mandager. Ligger nede på grunn av manglende interesse fra beboere.
Nygårdsjøen	- En gang i uka turgruppe «kakaodamene». - Styrketrening/yoga en gang i uka for alle.
Sandhornøy eldresenter	- Trim eller bingo hver torsdag. Ansatt på sentret hvis hun har tid. - Pensjonistforenings møte en gang i måneden september-mai. - Strikkekafe to ganger i måneden. - Tilbud til hjemmeboende om å komme og spise middag noen dager i uka.
Arbeidstuen Gibos/ omsorgsboliger	Åpent fire dager i uka. Har laget trimløype inne på huset med diverse poster og aktivitet. Har av og til tilbud om sittedans, andre aktiviteter. Har to frivillige som jobber der.
Dagsenter for hjemmeboende med kognitive utfordringer	- Tre dager i uka med oppsøkende tilbud tilrettelagt for den enkelte. - Disponerer bil. Utfordring med avstander. - Motiverer til turgåing.
Gibos institusjon	- Tilrettelagt aktivitet på avdelingene for den enkelte ut fra interesse, ønsker og behov. - Faste aktiviteter for institusjon og omsorgsboliger. Musikk/dans, konserter. Fest i hagen. Solfest. - Opptrening etter instruks fra lege/fysio. Frivillige har bingo, pub. Bibelstund ca. to ganger i måneden. Gudstjeneste månedlige. - Sommer blir ungdom ansatt for å tilby aktiviteter. Tur ute, besøk på spaavdeling Gibos, eller diverse spill. - Sykehjemmets venner. Lodd, kaffe, kaker.
Inndyr	LHL arrangerer tur en gang i uka. Revmatikerforeningen har svømming to ganger i uka.
Åpen omsorg	Gåtrening eller annen trening ut fra spesielle behov, og/eller etter forespørsel fra lege/fysioterapeut.
Arnøya	- Turgruppe hver mandag - Strikkekafe hver torsdag på Pelleriet

Utfordringer:

- Manglende motivasjon hos brukere på tross av tilbud.
- Dedikerte personer som evner å motivere til aktivitet.
- Frivillige som kan bidra der kommunen ikke strekker til.
- Søke på, innvilge og avvertere etter støttekontakter.

Aktiviteter for voksne 18+ år

Hvor	Hva
Inndyr	- Fotball, mandag (kvinner) og søndager hver uke - Volleyball, tirsdag og torsdag - Treningssenter, åpent hver dag - Språkkafé, en-to ganger i mnd. - Bridge, en gang i uken - Badminton, søndag hver uke - Intervalltrening, mandag hver uke - Styrketrening, onsdag hver uke fra oktober til mars - Svømming, tirsdag og torsdag hver uke fra oktober til april
Sandhornøy	- Innebandy, onsdager og søndager hver uke - Klatring i klatresilo eller på Vorberget, hver dag - Fotball, mandag og torsdager hver uke (sporadisk)
Nygårdsjøen	- Fotball, en – to dager i uken
Arnøyene	- Volleyball, onsdag og søndag hver uke - Dans, tirsdager hver uke - Kampkunst, torsdag og søndag hver uke
Storvik/Mevik/Grimstad	-

Aktiviteter for barn og unge

Hvor	Hva
Inndyr	- Fotball, mandag og torsdag hver uke - Håndball, onsdager hver uke - Svømming, tirsdager - Taekwondo, mandag hver uke
Sandhornøy	- Spillkvelder, månedlig
Nygårdsjøen	- Fotball
Arnøyene	- Volleyball, onsdag og søndag hver uke - Dans, mandager hver uke - Kampsport, torsdager hver uke - Fotball, tirsdager hver uke - Barneidretten - Ungdomsklubb
Storvik/Mevik/Grimstad	-

4.1 Skoler, barnehager og SFO

Det foregår et kontinuerlig arbeid for å sikre og utvikle tiltak for friluftsliv og uteaktiviteter i skoler og barnehager. Bolker med fysisk aktivitet legges opp i løpet av skoledagen for å innfri kravet om 60 min daglig fysisk aktivitet i skolen og 90 min daglig aktivitet i barnehagen. Gjennom samarbeidsavtalen med Nordlandfylkeskommune er et av kriteriene at skoler og barnehager skal sertifiseres som helsefremmende, dette arbeidet er i gang med målsetning om at alle skal sertifiseres som helsefremmende innen 2020. Det er også et økt fokus på at alle elever skal være «gode kollegaer» for å redusere ekskludering og mobbing, samt fysisk og psykisk helse.

Oversikt over skoler og barnehager i Gildeskål kommune i 2019

Sted	Hva
Storvik barnehage	Barnehage
Inndyr skole	Barne- og ungdomsskole, samt SFO
Inndyr barnehage	Barnehage
Nygårdsjøen Oppvekstsenter	Barne- og ungdomsskole, SFO og barnehage
Sandhornøy skole og barnehage	Barne- og ungdomsskole, SFO og barnehage
Sørarnøy skole og barnehage	Barne- og ungdomsskole, SFO og barnehage
Meløy Videregående Skole	Videregående skole, avdeling Inndyr

4.2 Lag og foreninger i Gildeskål

Gildeskål er en stor kommune med få innbyggere. Dette bidrar til at de fleste lag og foreninger har en liten gruppe medlemmer. Et godt samarbeid mellom de ulike aktørene er dermed svært viktig og avgjørende for at kommunen skal få realisert sine mål.

Samarbeidet fungerer mellom Gildeskål kommune og følgende aktører:

- Lag og foreninger i Gildeskålsamfunnet
- Meløy Videregående skole, avd. Inndyr
- Nordland Fylkeskommune
- Salten friluftsråd
- Fylkesmannen i Nordland
- Friluftslivets fellesorganisasjon, Nordland (Frifo)
- Salten kultursamarbeid

Gildeskål kommune har i 2019 følgende aktive lag og foreninger:

LAG	Sted	Kontaktperson
Arnøyen Helselag	Sørarnøy	Morten Moen
Arnøyen Lokalutvalg	Sørarnøy	Svein Jarle Ludvigsen
Arnøya turorientering	Sørarnøy	Harald Birkeli
Arnøysprint	Sørarnøy	Konrad Wojkiewicz
Barnas Turlag	Inndyr	Anne Grete Kristiansen
Ertenvågen Båtplassameie	Nygårdsjøen	Gunnar Skjelvik
Femris Vel	Femris	Roald O. Isaksen

Fleinvær Lokalutvalg	Fleinvær	Are Andreassen
Fleinvær Vel	Fleinvær	Rolf Erik Eriksen
Gildeskål Fotoklubb	Inndyr	Petter Kjærnes
Gildeskål Hagelag	Inndyr	Marianne Hansen
Gildeskål Kirkestedets venner	Nygårdsjøen	Trygve Breivik
Gildeskål Jeger- og fiskeforening	Inndyr	Lasse Willumsen
Gildeskål Kystlag	Sørarnøy	Victor Hilling
Gildeskål Musikkorps	Sandhornøy	Eva Fagermo
Gildeskål Revmatikerforening	Inndyr	Helge Førde
Gildeskål Skytterlag	Inndyr	Per Harald Eriksen
Gildeskål Snøscooterklubb	Inndyr	Gøran Jensen
Gildeskål Sportskytterklubb	Nygårdsjøen	Øystein Skogstad
Gildeskål turlag	Avdeling av Bodø og Omegns Turistforening-Nærmiljøanlegg	Per Arne Elle
Grendelaget Nordlys	Sørarnøy	Ove-Tor Olaussen
Husmorstua	Mevika	Øyvind Mevik
I.L. Strandkameratene	Sandhornøy	Ole-Martin Borgan
IL Splint	Inndyr	Sindre Helstad
Inndyr Bridgeklubb	Inndyr	John Klykken
Inndyr Båtforening	Inndyr	Monica W. Torbergesen
Inndyr- og omegn lokalutvalg	Inndyr	Anette Holand-Nilsen
Inndyr Vel	Inndyr	Elinor Kristiansen
Lappeklubben Snellene	Inndyr	Bente Sundsfjord/Eva Stokvik
Laksbunes Båtforening	Skaugvoll	Ole Per Arne Blix
Laksådalsvassdragets fiskelag	Sørfinnset	Rune H. O. Amundsen
Lekanger Vel	Sandhornøy	Harald Jørgensen
LHL Gildeskål	Inndyr	Rolf Hessvik
Lions club Gildeskål	Inndyr	Bror-Hugo Ivar Larsen
Lokaltrimmen Grimstad, Mevik, Storvik og Finnes	Grimstad/Mevik/Storvik/Finnes	Rose-Helen Hetzler
Láhko Voices	Inndyr	Anna Jelstad/Kine Oldervik
Mevik og Grimstad Velforening	Storvik	Jonny Gjærde

Nordfjorden Idrettslag	Nygårdsjøen	Bjørn Myrvoll
Salten Bridgekrets	Sørarnøy	Svein Jarle Ludvigsen
Salten Trebåtforening	Sørarnøy	Johnny Martin Johnsen
Sandhornøy Lokalutvalg	Sandhornøy	Rolf Solbakken
Sandhornøy Helselag	Sandhornøy	Tommy Westblikk
Sandhornøy Pensjonistlag	Sandhornøy	Mona Heidi Myrvang
Sandhornøy Pistolklubb	Sandhornøy	Knut Bergseth
Sandhornøy Skytterlag	Sandhornøy	Knut Bergseth
Sandnes Vel	Sandhornøy	Lillian Karin Kristensen
Saura Helselag	Nygårdsjøen	Synnøve Christensen
Saura Kirkes venner	Nygårdsjøen	Torild Skjerve Madsen
Siloclimbing Sandhornøy	Mårnes	Kristin Högner
Skiposen Båtforening	Våg	Sten-Rune Brekke
Skrotnissan	Inndyr	Alfon Johansen
Storvikbukta Båtforening	Storvik	Kjell Ivar Hansen
Sørfugløy Velforening	Fugløy	Karl Edvard Skavhaug
Sykehjemmets Venner	Inndyr	Myrna Kristiansen
Søndre Gildeskål Pensjonistforening	Inndyr	Daniel Antonsen
Tennplugg	Sørarnøy	Harald Birkeli
U L Sandhornet	Sandhornøy	Einar André Thomesen
U.L. Framhug	Kjelling	Roger Terje Kristoffersen
U/L Skoglund	Skjellvika	Elin Arntzen
UL Havgull	Saura	Bjørn-Ronny Madsen
UL Haapet	Forstranda	Per Roos Dalen
UL Håpet	Inndyr	Håvard Christensen
UL Skjærgården	Fleinvær	Trond Skyrud Jensen
UL Vårsol	Sørfinnset	Olav Seljesæter
Ungdomslaget Lys	Storvik	Wenche Michaelsen
Velforeningen U.L. Lykkens prøve	Sandhornøy	Birger Johan Willumsen
Våg vel	Sandhornøy	Margaret Helgesen

4.3 Eksisterende anlegg

NAVN	Anleggsklasse	Type	Eier
Breivik	Friluftsanlegg	Skytebane (ute)	Gildeskål Sportsskytterklubb
Dalsvollan Leirduebane	Friluftsanlegg	Leirduebane	Kommuneanlegg
Fiskvatn overnattingshytte	Friluftsanlegg	Overnattingshytte	Gildeskål Jeger- og fiskerforening
Fiskvatn overnattingshytter	Friluftsanlegg	Overnattingshytter	Gildeskål Jeger- og fiskerforening
Fjellvasstua	Friluftsanlegg	Overnattingshytte	Bodø og omegns Turistforening
Fleinvær skole aktivitetsanlegg	Nærmiljøanlegg	Ulike småanlegg	Gildeskål kommune
Framhugheimen	Kommuneanlegg	Lokalt kulturbygg	U.L. Framhug
Framhugheimen idrettshus	Kommuneanlegg	Idrettshus	U.L. Framhug
Fugløya	Kommuneanlegg	Småbåthavn	Sørfugløy Velforening
Gildeskål Kulturhus	Kommuneanlegg	Flerbrukshall/ normalhall	Gildeskål kommune
Gildeskål kulturhus - fresksenteret	Kommuneanlegg	Treningsrom	Gildeskål kommune
Gildeskål Kulturhus - skytebane	Kommuneanlegg	Skytebane (inne)	Gildeskål kommune
Hustad lekeplass	Nærmiljøanlegg	Balløkke	Utigården Vel
Inndyr Småbåthavn	Ordinæranlegg	Båthavn	Inndyr båtforening
Inndyr fotballbane	Kommuneanlegg	Fotball-/gressbane	Gildeskål kommune
Inndyr barnehages lekeplass	Nærmiljøanlegg	Balløkke	Inndyr barnehage AS
Inndyr orienteringskart	Nærmiljøanlegg	Orienteringskart	Gildeskål kommune
Inndyr skole ballbinge	Nærmiljøanlegg	Ballbinge	IL Splint
Inndyr svømmehall	Kommuneanlegg	Svømmebasseng	Gildeskål kommune
Inndyr ungdomshus	Kommuneanlegg	Lokalt kulturbygg	Gildeskål kommune
Inndyrmarka lysløype	Kommuneanlegg	Skiløype	IL Splint
Jelstad - skytebane	Kommuneanlegg	Skytebane 100 m	Gildeskål skytterlag
Jelstad - skytebane	Kommuneanlegg	Skytebane 300 m	Gildeskål skytterlag

Jelstad - skytterhus	Kommuneanlegg	Skytterhus	Gildeskål skytterlag
Jelstad leirduebane	Kommuneanlegg	Leirduebane	Gildeskål Jeger- og fiskerforening
Kjelling	Kommuneanlegg	Skiløype	U.L. Framhug
Kjellingstraumen	Kommuneanlegg	Friluftsområde	Gildeskål kommune
Kvithammerlia ballplass	Nærmiljøanlegg	Balløkke	Søndre Inndyr vel
Kvithammerlia nærmiljøanlegg	Nærmiljøanlegg	Ulike småanlegg	Kvithammarlia vel
Langskogan pistolbane	Kommuneanlegg	Pistolbane (ute)	Sandhornøya Pistolklubb
Langskogan skytebane	Kommuneanlegg	Skytebane 100 m	Sandhornøya Skytterlag
Langskogan skytebane	Kommuneanlegg	Skytebane 200 m	Sandhornøya Skytterlag
Langskogan skytterhus	Kommuneanlegg	Skytterhus	Sandhornøya Skytterlag
Langvatn dagsturhytte	Kommuneanlegg	Dagsturhytter	
Nedre Sundvatn overnattingshytte	Kommuneanlegg	Overnattingshytte	Glomfjord Jeger- og fiskerforening
Nedre Sundvatn overnattingshytter	Kommuneanlegg	Overnattingshytter 6 stk	Gildeskål Jeger- og fiskerforening
Nord-Sandnes lekeplass	Nærmiljøanlegg	Balløkke	Nord-Sandnes Vel
Nygårdsjøen fotballbane	Kommuneanlegg	Fotball-/gressbane	Nordfjorden IL
Nygårdsjøen oppvekstsenters 1	Nærmiljøanlegg	Balløkke	Gildeskål kommune
Nygårdsjøen skole aktivitetsanlegg	Nærmiljøanlegg	Ulike småanlegg	Gildeskål kommune
Nygårdsjøen skole gymnastikksal	Kommuneanlegg	Gymnastikksal	Gildeskål kommune
Nygårdsjøen-Saura o-kart	Nærmiljøanlegg	Orienteringskart	Nygårdsjøen skole
Ruffen overnattingshytte	Kommuneanlegg	Overnattingshytte	Glomfjord Jeger- og fiskerforening
Sandhornøy barnehages lekeplass	Nærmiljøanlegg	Balløkke	Gildeskål kommune
Sandhornøy skole	Kommuneanlegg	Gymnastikksal	Gildeskål kommune
Sandhornøy skole	Nærmiljøanlegg	Balløkke	Gildeskål kommune
Sandhornøy skole aktivitetsanlegg	Nærmiljøanlegg	Ulike småanlegg	Gildeskål kommune
Sandhornøy skole nærkart	Nærmiljøanlegg	Orienteringskart	Gildeskål kommune

Sandmoen	Kommuneanlegg	Fotball gressbane	IL Strandkameratene
Sandmoen klubbhus	Kommuneanlegg	Klubbhus	IL Strandkameratene
Sandviksanden	Kommuneanlegg	Badeplass	Ole Kristian Thommesen
Storvatn overnattingshytte	Kommuneanlegg	Overnattingshytte	Gildeskål Jeger- og fiskerforening
Storvik	Kommuneanlegg	Småbåthavn	Storvik Båtforening
Storvik Oppvekstsenter balløkke	Nærmiljøanlegg	Liten balløkke-/bane	Gildeskål kommune
Storvik Oppvekstsenter lekeplass	Nærmiljøanlegg	Flerbruksområde (ute)	Storvik Oppvekstsenters Lekeplass
Storvikstranda	Kommuneanlegg	Badeplass	Storvik Gårdsforening
Svalvatn Overnattingshytte	Kommuneanlegg	Overnattingshytte	Glomfjord Jeger- og fiskerforening
Sørarnøy Nord Orienteringskart	Nærmiljøanlegg	Orienteringskart	Gildeskål kommune
Sør-Arnøy skole	Kommuneanlegg	Fleraktivitetshall	Gildeskål kommune
Sør-Arnøy skole	Nærmiljøanlegg	Liten balløkke-/bane	Gildeskål kommune
Sør-Arnøy sør orienteringskart	Nærmiljøanlegg	Orienteringskart	Gildeskål kommune
Vågsosen	Kommuneanlegg	Småbåthavn	Vågsosen Båtforening

4.4 Planlagte anlegg

NAVN	Anleggsklasse	Type	Eier	Status
Ballbinge Nygårdsjøen	Mindre utendørsanlegg	Ballbinge	Nordfjorden Idrettslag	Planlagt
Gildeskål idrettshall klatrevegg	Klatreanlegg	Klare/buldrevegg (inne)	Gildeskål kommune	Planlagt
Nordarnøy nærmiljøkart	Kart	Nærmiljøkart	Gildeskål kommune	Planlagt

4.5 Nedlagte og ikke realiserte anlegg

NAVN	Anleggsklasse	Type	Eier	Status
Inndyr skole elvepark	Friluftslivsanlegg	Tursti	Gildeskål kommune	Ikke realisert
Inndyr sentralbaneanlegg	Friidrettsanlegg	Friidrettsstadion grus	Gildeskål kommune	Nedlagt
Inndyr sentralbaneanlegg	Fotballanlegg	Fotballbane grus	Gildeskål kommune	Nedlagt
Inndyr skole balløkke	Mindre utendørsanlegg	Liten balløkke-/bane	Gildeskål kommune	Nedlagt
Inndyr skole gymnastikksal	Idrettshall- og aktivitetssal	Fleraktivitetssal	Gildeskål kommune	Nedlagt
Inndyr skole skytebane	Skyteanlegg	Skytebane (inne)	Gildeskål kommune	Nedlagt
Inndyr ungdomsskole basket	Mindre utendørsanlegg	Liten balløkke-/bane	Gildeskål kommune	Nedlagt
Sandmoen tennisbane	Racketsportsanlegg	Tennisbane (ute)	IL Strandkameratene	Ikke realisert
Skeineshaugen nærmiljøanlegg	Mindre utendørsanlegg	Fleraktivitetsområde	Skeineshaugen Vel	Ikke realisert
Storviksletta fotballbane	Fotballanlegg	Fotballbane gress	Arnøysprint IL	Nedlagt
Storvik	Fotballanlegg	Fotballbane gress	Gildeskål kommune	Nedlagt

4.6 Mennesker med behov for særskilt tilrettelegging

Gildeskål kommune bestreber å ha en fremtidsrettet infrastruktur som utvikles i takt med samfunnsutvikling, herunder utfordringer gjeldene for integrering og inkludering. Trivsel og bolyst i Gildeskål kommune skal bygge på et mangfoldig tilbud for ulike kultur og fritidsaktiviteter som bidrar til gode levekår for innbyggerne.

Nærmiljøanlegg og turstier som er tilrettelagt for mennesker med ulik grad av funksjonsvansker er da viktig. Dette gjøres blant annet gjennom strategier som:

- Å sørge for at det er trygt å bevege seg ute i all slags vær.
- Kommunen skal arbeide for at støttekontakter driver fysisk aktivitet med klientene.
- Å arbeide for at anlegg beregnet til fysisk aktivitet er tilpasset bevegelseshemmede.
- Sikre funksjonshemmede tilgang til alle kommunale bygg og tjenester (?)

Kommunen har allerede noen tilrettelagte friluftsområder som er tilgjengelig for alle:

- Langvatnet på Sundsfjordsfjellet er det etablert et uteområde bestående av gapahuk, grill og toalett i nærhet til vei.
- Langsanden på Sandhornøy er det etablert sanitæranlegg, grillsteder og vei ned til stranden. Denne stranden er også et TellTur-mål som kategoriseres som et universelt tilrettelagt sted.
- Folkestien på Saura er også tilrettelagt for at man skal kunne ta seg frem med vogn og lignende.

Av noen av de innkommende tiltak er det to prosjekter som har dette som hovedfokus i sin gjennomføring.

- Universelt utformet aktivitets-/treningsparker som er utformet for å passe enhver sitt funksjonsnivå.
- Kyststi til Andklakken for at flere skal, uavhengig av funksjonsnivå, få like muligheter til naturopplevelser

4.7 Friluftsliv og naturopplevelser

Regjeringen ønsker i Meld. St. 19 (2018-2019) «Folkehelsemeldingen – Gode liv i eit trygt samfunn» å satse på friluftslivsaktiviteter, spesielt rettet mot barn og unge. De ser viktigheten av nærhet til attraktive grøntareal som bidrar til å fremme fysisk aktivitet i kvardagen som tilrettelegger for gode naturopplevelser, friluftsliv, idrett og egeninitierte aktiviteter. Dette bidrar til å gi gode friluftsvaner kan etableres i fra barnsbein av. Tre av fire oppfyller ikke Helsedirektoratets daglige eller ukentlige aktivitetskrav og man ønsker at et aktivitetsvennlig bo- og nærmiljø kan bidra til å øke hverdagsaktiviteten, ved å legge til rette for lavterskeltilbud områder i nærmiljøet som kan nå mange. Norges befolkning har en unik mulighet til å anvende naturen i nærområdet og det er viktig at man utnytter dette så godt som det lar seg gjøre.

Gildeskål kommune følger dette gjennom følgende strategier:

- Tilrettelegge uteområder som stimulerer til og fremmer aktivitet, og bidrar til god helse blant unge
- Utvikle stadig nye tilbud for å utnytte mulighetene for naturopplevelser i Gildeskål
- Gildeskåls storslåtte natur skal tilrettelegges for alle aldersgrupper med gode muligheter for fysisk aktivitet og rekreasjon som viktige bidrag for folkehelse'
- Optimalisere sjøarealene både kommersielt og i fritidsøyemed
- Stimulere til aktivt bruk av naturen og nasjonalparken
- Støtte aktivt opp om frivillig arbeid i kommunen

Flere lag og foreninger satser på lavterskelaktivitet gjennom natur- og friluftslivsopplevelser gjennom den årlige Fjelltrimmen og TellTur-konkurransene som favner bredt. Det nyeste tilskuddet til friluftsområder i nærmiljøet som er lett tilgjengelig er gapahuken ved Storgjerdet på Inndyr og gapahuken på Storvikskaret som kalles for «Alfhuken».

Stimulere til aktiv bruk av naturen og nasjonalparken Láhko

Gildeskål kommune har et overordnet mål i kommuneplanens samfunnsdel om å være kjent for gode kultur- og fritidstilbud for alle innbyggere. En av strategiene for å oppnå dette er å stimulere til aktiv bruk av naturen og nasjonalparken.

Både nasjonalparken og området rundt er tilrettelagt for aktivitet. Turistforeningen og TellTur har flere oppmerkede stier på Sundsfjordfjellet og inn i Láhko nasjonalpark, i tillegg til at turistforeningen og Gildeskål jeger og fisk har flere hytter som til sammen danner et nett for hyttevandring.

Ved bruk av Láhko nasjonalpark og naturen forøvrig må arbeidet med tilrettelegging for friluftsliv også fokusere på god forståelse av allemannsretten og det å vise hensyn for andre interesser. I Láhko er det flere bruksinteresser som skal ivaretas, blant annet reindriftsnæringen, tur, jakt og fiske, i tillegg til at nasjonalparker er populære reisemål både for nordmenn og andre tilreisende.

Etter regjeringens oppfatning (Stortingsmelding 18) vil de fleste konfliktene i dagens friluftsliv kunne løses dersom aktsomhetsplikten i friluftsløven § 11 etterleves.

4.8 Frivillig sektor

Frivilligheten er bærebjelken i Gildeskål kommune. Kommunen har en målsetting om å bli kjent for gode kultur- og fritidstilbud for alle innbyggere, gjennom et særlig fokus på folkehelsearbeid. Dette ønsker de å nå gjennom å videreutvikle frivillighetsarbeidet og legge til rette for møteplasser med fokus på kulturelle aktiviteter for alle aldersgrupper.

Gildeskål kommunes strategi for at det overordnede målet skal nås er blant annet:

- Utvikle våre fritidstilbud, kulturarenaer og kulturtilbud i alle tettsteder. Blant annet gjennom å tilrettelegge for bruk av de kommunale lokalene blant de frivillige.
- Fokus på å øke den opplevde trivsel, tilhørighet og inkludering i Gildeskålsamfunnet.
- Tilrettelegge uteområder som stimulerer til og fremmer aktivitet og bidrar til god helse blant barn og unge.
- Stimulere til aktive lag, frivillige organisasjoner og fritidsbeboere. Stimulere til dugnadsånden i Gildeskål.
- Fokus på trivselsskapende arbeid gjennom sosiale arenaer og fysisk aktivitet for alle aldre.
- Øke kontakten mellom eldre og unge i kommunen.
- Fokus på idrett, kultur og fritidstilbud for alle, og skape nye lokalt tilpassa kulturopplevelser.

Under følger en oversikt over sentrale tiltak som er gjeldende for frivillig sektor i kommunen.

Tiltak	Når	Ansvarlig	Økonomi
Ha oversikt over tilgjengelige interne og eksterne finansieringsordninger	Kontinuerlig	Kultur	Eget budsjett
Øke andel av kulturmidler til lag og foreninger som driver med fysisk aktivitet og friluftsliv	2019-2023	Kultur	Eget budsjett
Veilede og informere vedrørende spillemidler spesielt med tanke på nærmiljøanlegg og friluftsanlegg	Kontinuerlig	Kultur/ teknisk	Eget budsjett

5.0 Handlingsprogram for tiltak og planlagt gjennomføring

Regelmessig fysisk aktivitet og bevegelse gir både overskudd i hverdagen og økt livskvalitet. Det er i tillegg en viktig kilde mot å forebygge sykdom og plager. Flere og flere har utfordringer når det gjelder å nå den daglige anbefalte dosen med fysisk aktivitet, dette gjennom inaktive arbeidsplasser med mye stillesitting og redusert krav til bevegelse. Vi kjører til og fra jobb for å spare tid og sitter mye når vi kommer hjem både under middag og i sofaen på kveldstid. Forskning viser at bare 3 av 10 oppfyller kravene om 30 minutt daglig aktivitet.

Å være i fysisk aktivitet er fallforebyggende for eldre, styrker motorisk utvikling hos barn, det regulerer blodsukker og senker blodtrykk, og ikke minst kan føre til en livslang bevegelsesglede. Dette gjøres gjennom lystbetont aktiviteter som fører til mestring og slike aktivitetsanlegg fokuseres på i Gildeskål kommunes samfunnsutvikling. For å sikre gode barndommer som varer hele livet må barn og unge være den gruppen man legger en ekstra innsats mot når det gjelder nærmiljø- og fritidsanlegg som innbyr til høy grad egeninitiert aktivitet. Det skal være både enkelt og lite kostnadskrevende å ta vare på sin egen helse.

For de voksne (fra fylte 16 år) har kommunen etablert et eget kommunalt treningssenter, Fresksenteret, som er et godt tiltak for å bedre befolkningens helse. Videre viser oversikten over aktiviteter hos lag og foreninger ett variert mangfold, noen steder er flinkere enn andre. Ungdom har et stort frafall fra idrettslagene og her er arenaer for egeninitiert aktivitet viktige i tiden fremover. Dette arbeides med i forhold til etablering av fem aktivitetsparker i fem av kommunens tettsteder.

5.1.1 Prioritering av søknader om spillemidler

Kommunestyret foretar prioriteringen av mottatte spillemiddelsøknader. Frist for innsending er 15. oktober hvert år. For nye søknader er fristen for innsending til teknisk godkjenning 15. august. Kommunestyret behandler saken i desember, og søknadene innsendes til fylkeskommunen innen 15. januar.

Søknadene skal prioriteres i to grupper: nærmiljøanlegg og ordinære anlegg (inkludert rehabilitering og handicapanlegg), men med samme prioriteringsliste. Anleggene skal minst stå på uprioritert liste i kommunedelplanen hvis det skal være mulig å søke spillemidler. Dette gjelder spesielt større anlegg.

Praksis i Gildeskål i dag er at nye søknader automatisk blir satt nederst på prioriteringslisten.

5.2 Prioritert handlingsprogram

Handlingsprogram for tiltak som har planlagt gjennomføring og klare for eller har sendt spillemiddelsøknad.

2021	2022	2023
Kirkestien Sund-Inndyr	Kirkestien Sund-Inndyr	
Universell kyststi til Andklakken	Oppgradering og sammenknytning av stinett på Inndyr	Oppgradering og sammenknytning av stinett på Inndyr
Gapahuk/Lysthus Andklakken	Gapahuk/Lysthus Andklakken	
Dagsturhytte Høgfjellknubben	Dagstur hytte Høgfjellknubben	
Aktivitetspark Solvikvannet	Aktivitetspark Solvikvannet	
Petanque/boulebane Sandhornøya		
Ballbinge Nygårdsjen		
Etablere garasje til tråkkemaskin Inndyr		
Lys fra Lillegjerdet kirkegård til Storgjerdet kirkegård		
Videreutvikle/vedlikehold Saura Folkesti		
Orienteringskart på Arnøyene		
Utvidelse av lysløypa på Inndyr		
Utvikling av lekeplassen ved skolen på Arnøy – Arnøy lokalutvalg	Utvikling av lekeplassen ved skolen på Arnøy – Arnøy lokalutvalg	
Oppgradere fotballbane og lysrigg – Nordfjorden idrettslag (Nygårdsjøen skole)	Oppgradere fotballbane og lysrigg – Nordfjorden idrettslag (Nygårdsjøen skole)	
Ake- ski og hoppbakke – Nordfjorden idrettslag	Ake- ski og hoppbakke – Nordfjorden idrettslag	
Utbygging av klubbhus – IL Strandkameratene (Våg)	Utbygging av klubbhus – IL Strandkameratene (Våg)	

5.3 Langtidsplan

Her følger en uprioritert liste over langsiktige ønsker og behov for idretts- og nærmiljøanlegg og friluftsområder. Det er kommet inn en del innspill i forbindelse med denne revisjonen og oversikten bygger ellers på planer og behov innmeldt fra lag og foreninger fra forrige revidering. I denne listen ligger anlegg og områder som kun er på idestadiet og hvor det ikke er fremmet ønske om/sendt inn spillemiddelsøknader eller andre søknader.

Antydnet finansiering i 1000 kr

Anleggstype	Prosjekteier	Sted	Byggestart	Mål	Driftskostnad pr. år	Vedlikeholds-kostnad pr. år	Byggekostnad	Prioritert
Bedring av turløyper Arnøyene	Arnøyene lokalutvalg	Nord- og Sørarnøy	Ikke fastsatt					
Lekeplasser på skoleplassen	Arnøyene lokalutvalg/ Sørarnøy skole	Sørarnøy	Ikke fastsatt					
Multifunksjonell ballbinge	Arnøyene lokalutvalg	Sørarnøy	Ikke fastsatt					
Turløypemerking m/gapahuk osv	Arnøyene lokalutvalg	Sørarnøy	Ikke fastsatt					
Utvidelse av lysløypen (lys i Bakåsen)	IL Splint	Inndyr	2019/2020		Strømforbruk		300.000	X
Kyststi Andklakken (universell)	Inndyr Vel/ Inndyr og omegn lokalutvalg	Øya, Inndyr	2020					X
Innkjøp av tråkkemaskin	IL Splint	Bakåsen, Inndyr	2020		200.000	20.000	1.600.000	X
Etablere akebakke i Bakåsen	IL Splint/Inndyr Vel	Bakåsen, Inndyr	2020/2021					
Renovere ballbingen	IL Splint	Vannsletta, Inndyr	2020/2021					
Etablere sandvolleyballbane	IL Splint	Vannsletta, Inndyr	2021/2022					
Oppgradere klubbhuset	IL Splint	Vannsletta, Inndyr	2021/2022					
Oppgradering av lys i lysløype	IL Splint	Inndyr	2022/2023	2100 m				
Etablere garasje til tråkkemaskin	IL Splint	Inndyr	2020/2021					
Utvikle Eplehagen og Ellingsenhagen	Inndyr Vel	Inndyr	2020/2021					
Oppgradere stinett på Inndyr	Inndyr Vel	Inndyr						
Ny strandpromenade	Inndyr Vel	Klippfisktorget- Tormodbrygga	2020/2021					

Aktivitetspark Solvikvannet	Inndyr Vel	Solvik, Inndyr	2021/2022					
Bygge dagsturhytte på Høyfjellknubben	Gildeskål Turlag	Høyfjellknubben, Inndyr	2021/2022					
Etablere gapahuk ved Sundsvatnet	Gildeskål Turlag	Sund	2020/2021					
Tinderangling Sandhornøy	Gildeskål Turlag	Horsdal	Ikke fastsatt					
Gjenskape Inndyrselva til Nordvågen	Inndyr Vel		Ikke fastsatt					
Ballbinge med lysrigg på Nygårdsjøen	Nordfjorden Idrettslag	Nygård	2020		Strømforbruk			X
Videreutvikle folkestien med lysløype	Nordfjorden Idrettslag/ Saura Helselag	Kjerketøfta	2021/2022					X
Oppgradere fotballbane og lysrigg	Nordfjorden Lokalutvalg	Nygårdsjøen skole	2020/2021					
Oppføring av gapahuk m/rasteplass	Nordfjorden Lokalutvalg	Kjerketøfta	2020/2021					
Ake-, ski- og hoppbakke	Nordfjorden Lokalutvalg	Kjelen, Nygårdsjøen	2020/2021					
Petanque/boulebane	IL Strandkameratene	Våg, Sandhornøy	2020					X
Utvikle sportsanlegget	IL Strandkameratene	Våg, Sandhornøy						
Bygge ut klubbhuset til 70m ²	IL Strandkameratene	Våg, Sandhornøy						
Etablere tennisbaner ved fotballbanen	IL Strandkameratene	Våg, Sandhornøy						
Videreutvikle Blixstien	Sandhornøy Lokalutvalg	Våg, Sandhornøy						
Videreutvikle Vågstunet	Sandhornøy Lokalutvalg	Våg, Sandhornøy						
Merking av tursti til Røde Kors-hytta	IL Strandkameratene/ Sandhornøy turlag	Ravikvatnet						
Oppgradering av Røde Kors-hytta	IL Strandkameratene/ Sandhornøy turlag	Ravikvatnet						
Aktivitetsparker, Gildeskål	Gildeskål kommune	Inndyr, Mevika, Nygårdsjøen, Sandhornøy og Sørarnøy	2020/2022					X
Orienteringskart Arnøyene	Gildeskål kommune	Arnøyene	2020					X

6.0 Finansiering

6.1 Offentlige tilskuddsordninger

Spillemidler til anlegg

Nye ordinære anlegg og rehabilitering av eksisterende anlegg (1/3 av kostnadene + 20% lokalt tillegg for Nordland). Maksbeløpt for forskjellige anlegg. Nærmiljøanlegg får (50% av kostnadene, maks kr. 300.000, ikke tillegg for Nordland).

Spillemidler til aktivitet

Tilskuddsordningen Spillemidler til utstyr forvaltes av NIF. Lag og foreninger, inkludert særforbund, tilknyttet NIF kan søke om tilskudd. Utstyr det kan søkes om tilskudd til er begrenset til en liste for hver enkelt særidrett og omfatter ikke driftsutstyr eller personlig utstyr. Mer om ordningen finnes på www.idrettsforbundet.no.

Banker og stiftelser

Flere lokale og nasjonale banker og stiftelser har egne tilskuddsordninger og under følger noen mulige aktører: Gjensidigestiftelsen, Sparebank 1 Nord-Norge, Kavlifondet.

6.2 Kommunale tilskuddsordninger

Bolyst

Det er avsatt kr. 4.000.000 i Bolystfondet med tilhørende retningslinjer utformet for å favne flest mulig av kommunens brukergrupper (se eget vedlegg). Midlene skal tilføres gjennom investeringer i tiltak som øker aktivitet og bolyst, ikke drift.

Kulturmidler

Det er i Kulturbudsjettet satt av kr. 230.000 kr til mindre kostnadskrevende tiltak i kommunedelplanen for fysisk aktivitet og friluftsliv. Utover dette har kommunen gratis anleggsleie til organisert trening og har hatt det siden 2017.

Folkehelse - Tilskuddsmidler

Som følge av samarbeidsavtalen med Nordland Fylkeskommune får kommunen hvert år tilskudd som skal komme befolkningen til gode gjennom folkehelserettede tiltak. Det er ingen fastsatt årlig sum, men vi har frem til 2019 mottatt kr. 195.000 i året som fordeles til folkehelse tiltak under 7 ulike resultatområder, hvorav 20% hvert år har gått til utstyr.

Fremover ønsker Folkehelsekoordinator å få innspill fra engasjerte personer, lag eller foreninger for å kunne gjøre folkehelsearbeidet gjennom tiltaksmidlene større gjennom tett samarbeid.

Tiltaksplanen for 2019 kan anvendes til inspirasjon og finnes her:

<https://www.nfk.no/f/p34/ie37721d8-1fe2-406e-8033-f44deba6a629/gildeskal-tiltaksplan-2019.pdf>

6.3 Egenfinansiering

Offentlige og kommunale tilskuddsordninger har krav om egenfinansiering og under følger en oversikt over hva som kan innbefatte som egenfinansiering:

- Dugnad
- Egenkapital
- Lån
- Gaver/rabatter (det ytes ikke tilskudd fra spillemidlene fra verdien av rabatter og gaver)

Vedlegg 1: Kartutsnitt over anlegg

